

NBP

Narodowy Bank Polski

ma wyłączne prawo emitowania znaków pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Oprócz monet i banknotów powszechnego obiegu NBP emituje także monety i banknoty kolekcjonerskie. Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję zarówno do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Od 1996 roku NBP emituje także dwuzłotowe monety okolicznościowe powszechnego obiegu ze stopu Nordic Gold.

Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

Informacje o planie emisji znajdują się na stronie: www.nbp.pl/monety Sprzedaż monet kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona wyłącznie w formie aukcji internetowych w serwisie Kolekcjoner pod adresem:

www.kolekcjoner.nbp.pl

W dniu 23 września 2010 r. Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monetę z serii "Miasta w Polsce" upamiętniającą Kalwarię Zebrzydowską, o nominale 2 zł - wykonaną stemplem zwykłym ze stopu Nordic Gold.

nominał **2 zł •** metal **stop CuAl5Zn5Sn1 •** stempel **zwykły •** średnica **27,0 mm** masa **8,15 g •** wielkość emisji (nakład) **1.000.000 szt.**

Awers: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Po bokach orła oznaczenie roku emisji: 20-10, pod orłem napis: ZŁ 2 ZŁ. W otoku napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA, poprzedzony oraz zakończony sześcioma perełkami. Pod lewą łapą orła znak mennicy: M/W.

Rewers: Centralnie stylizowany wizerunek figury św. Antoniego na tle wież Sanktuarium Maryjno-Pasyjnego w Kalwarii Zebrzydowskiej. U góry półkolem napis: KALWARIA ZEBRZYDOWSKA.

Na boku: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Projektant monety: Ewa Tyc-Karpińska

Monety zostały wyprodukowane w Mennicy Polskiej S.A. w Warszawie.

MIASTA W POLSCE

W 2009 roku NBP rozpoczął emisję monet z serii "Miasta w Polsce". Moneta upamiętniająca Kalwarię Zebrzydowską jest szóstą z tej serii.

Kalwaria Zebrzydowska

23 września 2010 r.

Kalwaria Zebrzydowska

Kalwaria Zebrzydowska

Kalwaria Zebrzydowska jest małym miasteczkiem położonym u podnóża góry Żar w dolinie pomiędzy dwoma niskimi pasmami gór Beskidu Makowskiego i Pogórza Wielickiego, 35 km od Krakowa. Jest to miejsce niezwykłe: niedaleko tętniącego życiem miasteczka, w dolinie Skawinki i na stokach sąsiednich wzniesień rozciąga się rozległy park krajobrazowy z klasztorem i kaplicami o niewiarygodnie różnorodnej architekturze barokowej.

Historia miasta i jego rozwój sięgają początków XVI w. i są ściśle związane z klasztorem Ojców Bernardynów. Dzięki pobożnemu zamysłowi i hojności wojewody krakowskiego Mikołaja Zebrzydowskiego w 1600 r. wzniesiono na górze Żar pustelnię, kościół Ukrzyżowania i Grób Pana Jezusa. W 1602 r. fundator podpisał dokument, na mocy którego oddał w posiadanie Ojców Bernardynów kościół Ukrzyżowania Pana Jezusa z połową góry Żar oraz zobowiązał się do zbudowania klasztoru. Prace prowadzone były według projektów włoskiego jezuity Jana Marii Bernardoniego, a następnie pod kierunkiem wybitnie uzdolnionego architekta flamandzkiego Pawła Baudarth.

W pierwszej połowie XVII stulecia do kościoła Ojców Bernardynów sprowadzony został obraz Matki Bożej, który w krótkim czasie zasłynął cudami i łaskami. Zapoczątkowało to miejscowy kult maryjny, a wizerunek Matki Bożej Kalwaryjskiej jest teraz sercem sanktuarium i głównym celem kalwaryjskich pielgrzymek. Sukcesywnie zdobiono i wyposażano główny kościół pw. Matki Boskiej Anielskiej oraz rozsiane w terenie kaplice, które dziś stanowią prawdziwe skarbnice dzieł sztuki i rzemiosła artystycznego. W XIX stuleciu sanktuarium, pomimo wojen i rozbiorów, nieprzerwanie skupiało życie religijne galicyjskich Polaków. Pątnicy przybywali też z innych zaborów, a także ze Słowacji i z krajów bałkańskich. Twórczość artystów – architektów, malarzy, rzeźbiarzy i snycerzy – związanych z klasztorem Ojców Bernardynów inspirowała miejscowe rzemiosło, czerpiąc jednocześnie motywy z lokalnej, ludowej tradycji i obyczaju.

Kalwaria Zebrzydowska to dzisiaj najstarsza, największa i najbardziej oryginalna z polskich kalwarii – zarówno kompozycja parku, jak i stylistyka budowli reprezentują manierystyczną odmianę baroku.

Zespół kalwaryjny, wpisany w malowniczy krajobraz Pogórza, leży w dolinie Skawinki, zwanej tutaj Cedronem, oraz na stokach góry Żar i Lanckorony. Złożony jest z czterdziestu kaplic, kościołów i mostów połączonych duktami leśnymi i alejami z cennym starodrzewiem. Formy terenowe, budowle, zieleń i rzeka odwzorowują symboliczną Jerozolimę. Program parku kalwaryjnego zawiera Drogę Pojmania i Drogę Krzyżową Pana Jezusa oraz Dróżki Matki Bożej poświęcone boleści, zaśnięciu, pogrzebowi i wniebowzięciu Maryi. Kalwaria Zebrzydowska jest nadal jednym z najważniejszych w Polsce ośrodków ruchu pielgrzymkowego. Powodem wzrostu liczby pątników odwiedzających miasto w ostatnich latach jest jego położenie na słynnym szlaku papieskim wiodącym z Krakowa do Wadowic.

Od XVII w. w Kalwarii rozwija się również rzemiosło, które pierwotnie spełniało rolę usługową względem przybywających pielgrzymów. Obecnie miasto jest jednym z największych centrów meblarstwa i stolarstwa w kraju. Począwszy od 1931 r., corocznie w lipcu organizowane są Kalwaryjskie Targi Meblowe. Ponadto w dwóch pawilonach wystawowych w centrum miasta mieści się całoroczna wystawa mebli. Kalwaryjscy rzemieślnicy byli wykonawcami mebli wyposażających pokój, w którym przebywał Ojciec Święty Jan Paweł II w czasie pobytu w Kalwarii, a także papieskich tronów i klęczników.

Kalwaria ma wspaniałe walory turystyczne i wypoczynkowe. Zachowało się tu wiele cennych zabytków, w tym urokliwe kamieniczki mieszczańskie. Okolice miasta to bardzo atrakcyjny fragment Beskidu Niskiego o silnie sfałdowanych wzniesieniach i łagodnych dolinach. Przeważa krajobraz rolniczy z rozległymi kompleksami leśnymi i górującymi nad okolicą dwoma masywami – Lanckoroną i górą Żar.

W 1999 r. Komitet Światowego Dziedzictwa UNESCO podjął decyzję o wpisaniu Zespołu Kulturowo-Krajobrazowego Kalwarii Zebrzydowskiej na Listę światowego dziedzictwa kulturowego i naturalnego.

Augustyn Ormanty Burmistrz Miasta Kalwaria Zebrzydowska